

Fragilitat de la democràcia

written by Pau Miserachs | 23 de març de 2021

En veient el desastre polític que han organitzat Sánchez, Ayuso i Arrimadas, no ens queda cap dubte que la política espanyola ha entrat en una crisi que la supera, excepte que des de la Moncloa es canviï de política, sabent que Espanya no és la nació més moderna d'Europa, involuciona i que va a la cua sense alliberar-se del complex de la unitat constitucional d'Espanya heretada del passat, que fomenten i mantenen el centralisme d'estat i la monarquia que rep el suport de dretes i esquerres "nacionals".

L'Estat que controla aparentment el PSOE, ple de funcionaris que s'hi ha arribat de la mà dels dos principals partits, ara apropant-se al diàleg amb la dreta conservadora del Partit Popular, no li ha convingut o no ha estat capaç de trobar camins per establir una política de concòrdia i de respecte institucional a Catalunya.

Tampoc ho aconsegueixen al Madrid que se li ha rebel·lat sobre el pilar de l'espanyolisme nacional, aprofitant la proximitat de la data històrica del 2 de maig, potenciant el somni conservador que, a distància, es contraposa a l'independentisme català, precisament el d'un Ferran VII que va fer afusellar els liberals, que sembla ser és la política que entén l'Espanya imperial.

L'espanyolisme patriòtic d'Isabel Ayuso, que sembla de fireta amb totes les banderes de què es rodeja, ha conquerit el cor de molts madrilenys que veuen en ella una Agustina d'Aragón, lluitant contra les esquerres que consideren el mal d'Espanya junt amb els independentistes.

Però Ayuso no és capaç de neutralitzar a la capital del regne la polarització de la política que s'ha produït amb l'aparició de Pablo Iglesias, ara candidat a la presidència de la

comunitat de Madrid. Ara, de nou candidata, Ayuso fia en la poderosa oligarquia funcional i econòmica per conservar el poder.

Aquest patriotisme espanyol encobreix, com diu Borja de Riquer en els articles a La Vanguardia del 2015, una nova oligarquia madrilenya integrada pels funcionaris de l'administració central, els alts càrrecs i els dirigents i exdirigents dels partits de torn, junt amb els directius de les empreses de l'IBEX i la monarquia, que concentra les decisions polítiques, econòmiques i financeres, i és un nucli de poder intocable construït a partir d'una xarxa de complicitats, influències i favors polítics i econòmics, dels que el rei emèrit, àmpliament beneficiat, en sap un munt, amb un bon compte corrent a Suïssa i altres paradisos fiscals.

La ciutadania catalana, en canvi, ha demostrat ser coneixedora i conscient, assumint la seva pròpia responsabilitat, agafant les regnes del procés electoral cada vegada que Espanya ha intentat violar la nostra democràcia catalana, i empenyent la classe política endavant i cap al futur, explica l'historiador Ferran Juste en el llibre *Fins aquí hem arribat!* (Barcelona, 2017).

La ciutadania catalana, com diu Juste, ha demostrat ser europea i europeïsta, democràtica, lliure, dialogant, fraternal, respectuosa, honorable i digna, una ciutadania moderna que aspira a ser igual que les altres. Però la Unió Europea, controlada per conservadors populars i socialistes de partit, s'ha posat d'esquena a Catalunya que considera un problema interior d'Espanya.

També hem demostrat els catalans que el frau que s'atribueix a l'economia catalana, des de 1984, fins al 2013 no supera els 100 milions d'euros mentre que a Espanya es calcula en 4.460 milions d'euros, i els casos judicialitzats en el mateix període per corrupció, són 6 pel que fa a CIU, afegint el cas de la família Pujol i el cas Palau de la Música, davant 122

per la resta de partits de l'Estat. La proporció no ha variat en els anys següents, però sí en les quantitats descobertes per corrupció.

Espanya, que no destaca en transparència, política honesta, ni en el diàleg amb els dirigents nacionalistes, ha intentat escanyar el procés impedit per la força la celebració del referèndum del 1r d'octubre de 2017. Els catalans van actuar aquell dia amb dignitat i com a ciutadans lliures malgrat la presència de forces repressives que van demostrar una hostilitat i violència impensables en una democràcia.

La democràcia, però, és fràgil davant de les actituds autoritàries i hegemòniques del govern central. Un sistema de repartiment de competències territorials no compartides, o cedides, i algunes exclusives, sempre sota el control de l'administració central, ha permès fer creure que hi havia autogovern quan no ha estat així, perquè no es reconeix ni la plena sobirania del territori ni la capacitat plena de legislar.

Una democràcia es distingeix per un poder legislatiu, un executiu i un judicial independents, però a Catalunya resulta que no tenim cap poder plenament democràtic perquè som un país sotmès a un sistema jurídic que ens impedeix d'exercir el ple autogovern amb un dret públic propi, tenir el nostre propi sistema judicial, un govern executiu no sotmès a les decisions externes en contra i la tutela de l'Estat central, i un legislatiu que no hagi d'estar pendent de les decisions en contra del Tribunal Constitucional i les querelles d'una i altres per qualsevol raó.

La democràcia no és un sistema perfecte d'ideals. Ni tampoc es redueix al moment de votar en una urna, tot i que el vot n'és un dels pilars. Altres factors també influeixen sobre la bona o mala marxa dels sistemes democràtics: el respecte a les minories a les quals es nega sobiranisme, el sistema electoral, el dèficit democràtic, les pressions de certs

interessos, les oligarquies, el context econòmic desfavorable, la ruptura social, la pugna entre poders, la intransigència de govern, les desigualtats entre territoris d'un mateix estat.

L'aparició de partits que no tenen més ideologia que el poder, que no accepten el diàleg, el dret ni les lleis socialment justes d'un estat democràtic i de dret, perquè la seva ideologia ultraconservadora n'és contrària com també de les fonts del dret democràtic, i són partidaris d'aplicar l'autoritarisme contra els contraris i els dissidents, buscant la disputa permanent, les baralles parlamentàries i les exhibicions als carrers, posa en perill el futur i ens recorden que tot està per fer per aturar la involució que no admet la diversitat nacional en un mateix territori.

Pretendre racionalitzar la vida pública espanyola quan es refereix a Catalunya, és una ficció que, segons Suso de Toro, descobreix el problema existencial i de moralitat política que segueix controlant la dreta postfranquista amb la complicitat del PSOE, que no han amagat les seves pràctiques antidemocràtiques i la corrupció que els uneix, intentant ocultar el que és evident.

En lloc de convertir-se en una democràcia autèntica (Suso del Toro, *Diari Ara*, 3 de juny de 2017), els mou l'hostilitat contra Catalunya, la cobdícia centralista, el nacionalisme espanyolista i una veritable crisi existencial.

Aquest és l'autèntic *idearium* de l'oligarquia empresarial i financera espanyola que mou els fils polítics per afeblir la democràcia i la reacció independentista a Catalunya, quan saben, com deia Azorin al diari *El Progreso*, el 1898, que Catalunya no té res en comú amb les altres regions espanyoles, és una nació independent i se li nega el que demana només per què és Catalunya.